

המאבק על החזרת עקורי בירעם

ואיקרית התחדש בצורה דרמטית

עטופת השחורים, היושבת, בשלווה סטור אית תחת שימשיה צבעונית בפתח המישר כן, משכה את עיני כל מי שהתקרב לבניין. אחד המתעניינים היה נשיא המדינה אפרים קציר, שהגיע לכנסת לשיבת אוכרה ל- זיכרו של שרה-חיה הנוח בן-ציון די- נור, וביקש הסברים על האירוע ממלוויו.

איש לא חשד מעולם בגולדה מאיר כי היא חשה ידידות עמוקה מדי ל- ארכיבישוף יוסוף ראיא. מנהיג העדה ה- יוונית-קאתולית בישראל. למרות זאת, היתה השבוע דאגתה של ראש הממשלה, למצב-בריאותו של זה, כנה ביותר. כי ראש הממשלה ידעה משהו, שלא היה

הארכיבישוף שובת רעב

● מאבק נגד התחזקות המגמות ה- אנטי-דמוקרטיות במדינה ובחברות, והתנכלות הגוברת לזכויות האזרח ו- חופש הביטוי של ציבור הבוחרים, ה- ת- גברות הכפייה הדתית.

● מאבק נגד התחזקות מגמות ה- התפשטות הטריטוריאליזם של ממשלת ישראל, סירובה להצהיר על נכונותה להתחזר את השטחים המוחזקים תמורת השלום, אי הכרתה בזכויותיו הלאומיות של העם הערבי הפלסטיני, יצירת עוב- דות מוגמרות בשטחים המוחזקים, מדיניות שהביאה לשיתוק הנוכחי של מאמצי ה- שלום, לקיפאון, ולסכנה של התלקחות מילחמתית חדשה.

דרת פתוחה. הגוף הפוליטי החדש, המאגד בקירבו בעלי השקפת עולם סוצי- אליסטית ולא סוציאליסטים, ליברלים ודמוקראטים, הבטיח את עצמאותם הא- ר- גונית והפוליטית של מרכיביו השונים, שהתחייבו להיאבק יחד להגשמת העק- ר- ו- ת המאחדים אותם.

שופי הגוש גם הצהירו על כוונתם להתייצב יחד לבהירות לכנסת, על-סמך הסכם שייחתם בעתיד. בדחיית החתימה על הסכם להליכה משותפת לכנסת, שא- ר- ו מרכיביו גוש מר- ו- וחדית השמאל את הדלת פתוחה להצטרפותם של גופים ו- אישים נוספים.

על התסכם חתמו בשם מר- ו- — מזכ"ל העולם הזה — כוח חדש * אמנון זכרונ,י

קדם לאירוע מאבק חשאי. מערכת לחצים מסועפת הופעלה למניעת ה- שביתה. יועץ ראש-הממשלה לענייני ער- בים, שמואל טולידאנו, נפגש עם הבישוף מספר פעמים, ניסה להניאו מן הצעד ה- הפגנתי. יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו ניסה

ידוע בציבור: שהארכיבישוף הקשיש, לוקה במחלת עורקים קשה, ושבת-הרעב ש- פתח בה מסכנת את חייו. המחשבה כי ראיא עלול למות תוך כדי שביתתו, גרמה צמרמורת לראש-הממשלה. את דאגתה של ראש-הממשלה הגבירה

הלילה הראשון

עם ערוב היום הראשון לשיבת-הרעב שלו, פרש הבישוף שמיכה על הדשא, התכונן לבלות את הלילה על ההר החשוף, בצניח הלילה הירודלמית, מוקף עקורים מבני-עתו. לאשר לבישוף הפגנה ליום אחד בלבד, תגובת הבישוף: מיד עם הגיעו למקום, הגיש בקשה נוספת ליום נוסף, הבטיח להגיש בקשה חדשה מדי יום. בלית ברירה, אישר ישעיהו את הבקשה הנוספת. הדברים הידרדרו עד לגיחוך: קצין הכנסת סירב לאשר לבישוף הצבת שמישה להגנה בפני השמש, בטענה ש"אסור ל- הקים מיבנים ארעיים בשטח הכנסת". ה- ר- בישוף התעלם מן האיסור.

קבלת-הפנים שזכה לה ראיא עם פתיחת שביתתו מול הכנסת, ביום שני השבוע. אמצעי התקשורת הבינלאומיים נתנו לאירוע כיסוי מלא וססגוני.

מחווה

דרמאטי

מ אז הפעילה ממשלת ישראל, בתחי- לת השנה, את חוקי-החרום של ממש- לת המנדט הבריטי בפלסטין נגד עקורי איקרית ובריעם, בהכרזה על שטחי ה- כפרים כשטח סגור — היה נדמה שירד המסך על מאבק העקורים לשוב לבתיהם. השבוע חזרה הפרשה והתפוצצה בקול רעם עז, כאשר הבישוף ראיא פתח, ב- מחווה דרמטית, בשבת-הרעב בתביעה ל- החזיר את העקורים לבתיהם. "אשב כאן כל זמן שנחזק". הכריז הבישוף באוזני העולם כולו.

ממשלת ישראל עשתה כמיטב יכולתה להסתיר מעיני אזרחי ישראל את המהלומה שהנחת הבישוף המרדן על יוקרתה. הרדיו והטלוויזיה התעלמו כמעט מן השביתה. היה זה נסיון-נפל: הבישוף, שהופיע במקום כשהוא מלווה במשלחות משני ה- כפרים, היה לשיחת-היום בכנסת. דמותו

מורדת וילנסקה
מהאופוזיציה לאיחוד

חבר הוועד-הפועל של ההסתדרות מטעם מר- ו- אלכס מסיס, ודובר מר- ו- פרץ עופר. בשם שייח חתמו המזרחן יוסי אמיתי, אריה ארנון מירושלים, ודני פתר מתל- אביב. בשם האופוזיציה במק"י חתמו חבר קיבוץ יד-הנה אליעזר פיילר (שר מרניק), חברת הוועד הפועל של ההסת- רות אסתר וילנסקה, ופעיל מק"י בתל- אביב אברהם הס.

למשקיפים פוליטיים העוקבים אחרי הלך-הרוחות בחוגי אקדמאים, חברי קי- בוצים וגורמים אחרים, לא היה ספק: כדור-השגל של האיחוד יוסיף להתגלגל, ינופץ בדרכו מסגרות קיימות.

ועידת בולוניה

עראפת נתן

את ברכתה

האם מתכוון

האירגון לשיחרור פלסטין

הנהד מו"מ עם ישראל?

מהו סוף-סוף, יחסו הרשמי של "האירגון לשיחרור פלסטין" לוועידת-בולוניה? לפני הוועידה, נתן יאסר עראפאת את ברכתו, והבטיח לשלוח מישלחת מטעם "עד השלום הפלסטיני". המישלחת לא הגיעה, בגלל סגירת גבולות לבנון ונמל- התעופה של ביירות. לפני שבועיים היה נדמה כאילו פנה האירגון נגד הוועידה. ביטאונו בלונדון

(המשך בעמוד 16)

מול הכנסת

נוכח שער פל- ו- מבוג, יושב ה- ארכיבישוף ראיא מתחת לשימשיה צבעונית, מוקף אוהדים ועקורים.

אחדות, נתקבל בברכה נלהבת כשהודיע שהוא מוכן לשוב שעתים. הוא גם ניצל את בימת הכנסת כדי להכניס את השביתה לתוך אולם המליאה. לאחר שנדחתה תביע- תו, במסגרת הצעה דחופה לסדר-היום, ל- דון בפרשה במליאה, ניצל אבנרי את רשות הדיבור במסגרת הוויכוח על משרד הדואר, תקף את הממשלה על החלטתה למנוע מן העקורים את השיבה לבתיהם. עובדיה ה- אחרים של הסיעה הגישו לשובתים סיוע טכני.

יודע-ידבר פיקפקו השבוע באפשרות ש- מאבקו העקשני של הבישוף ראיא, עם כל

הזדהות

בין העולים אל הבישוף לאות הזדהות ועידוד, היו גם נציגי תנועת מר- ו- עורך-הדין אמ- נון זכרונ,י (לוחץ את יד הבישוף) ואבנרי.

אי-הנעימות שהוא גורם לישראל בזירה הבינלאומית, יצליח לשכנע את ראש הממשלה לאפשר דיון מחודש בשאלת ה- עקורים. אולם המאבק החזיר את הנושא לתודעת הציבור.

את הרגשתם של השובתים עצמם הביע אחד מעקורי איקרית: "עד שלא יהיו לנו נציגים אמיתיים משלנו בתוך הבניין הזה, לא יעזור לנו שישבות מולו. רק אם יכניסו הבוחרים הערבים בישראל כמה מאיתנו לכנסת — ישמעו אולי בממשלה את צילצול הפעמונים."

החדרת השביתה

לתוך הכנסת

ב בוקר היום השני לשיבתה, כאשר אל השובת הצטרפו חברות גדולות ו- הולכות של עקורים ואוהדים ערביים ו- יהודים, צילצלו פעמוני-האזעקה במשרד ראש-הממשלה. החשש שמא יקרה לבישוף אסון גרם להגברת הלחץ עליו להפסקת ה- שביתה. אולם הבישוף לא נסוג.

כמו במקרים קודמים, בלט גם הפעם חלקם של אנשי סיעת מר- ו- במאבק. חברי-הכנסת אורי אבנרי נמנע בכוונה מ- להופיע במקום עם פתיחת השביתה, על- מנת למנוע הצמדת תו מפלגתי למאבקם של העקורים, יצא אליהם כעבור שעות